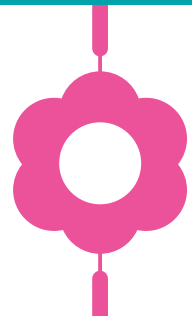
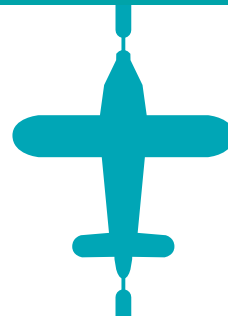
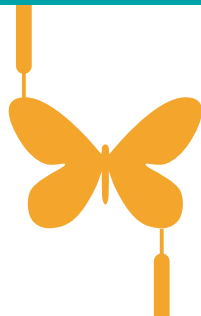

kinderopvang in de buurt

Onze Manieren

Informatie over Ludens

Ludens heeft een aantal uitgaven waarin verschillende aspecten van onze kinderopvang worden belicht. Een overzicht:

Onze Manieren

In 'Onze Manieren' staat de werkwijze op de kindercentra van Ludens omschreven. Bijvoorbeeld informatie over de wenperiode, voedingsbeleid, hygiëne en veiligheid.

De Spelregels

In 'De Spelregels' staan de leveringsvoorwaarden van Ludens. Bijvoorbeeld de inschrijvings- en plaatsingsprocedure, de prijzen en de betalingsregels.

Informatieboekjes per locatie

Hierin kunt u specifieke informatie vinden over de buitenschoolse opvang of het kinderdagverblijf van uw kind, bijvoorbeeld informatie over het pand, de groep(en), het team en de dagindeling.

Pedagogisch beleidsplan

Ieder kindercentrum van Ludens werkt volgens een pedagogisch beleidsplan. Hierin staat de pedagogische visie beschreven en hoe deze op de locatie in praktijk wordt gebracht.

Heeft u vragen of wilt u een brochure ontvangen?

Dan kunt u terecht bij de leidinggevende van het kindercentrum of u kunt contact opnemen met Informatie & Plaatsing, 030 256 70 70 of ip@ludens.nl.

Onze Manieren

Werkwijze Ludens kindercentra
Vanaf 2008

Inhoudsopgave

Over Ludens	1
Missie	1
De medewerkers	2
Opleiding van medewerkers	2
Leerlingen	2
Verklaring Omtrent het Gedrag	2
Groepen en pedagogisch medewerkers	3
Wennen	4
Pedagogisch beleid	5
Opvoedingsdoelen	5
Pedagogisch plan per locatie	5
Open-deuren	5
Voedingsbeleid	6
Hygiëne en veiligheid	7
Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid	7
Meldcode kindermishandeling	7
Bedrijfshulpverleners (BHV-ers)	7
Veilig slapen	7
Warm weer	7
Calamiteiten	7
Gezondheid en medische handelingen	8
Ouderbetrokkenheid en communicatie	9
Oudercommissie	9
Communicatie met ouders	9
Klanttevredenheidsonderzoek en exit-formulier	9
Privacy en anti-discriminatiecode	10
Uitstapjes	11

Over Ludens

Missie

Ludens wil samen met de ouders aan de kinderen een goede jeugd bieden in een plezierige omgeving en in een klimaat van onderling vertrouwen. Onze pedagogische visie is gericht op goede kinderopvang, op het **stimuleren van de ontwikkeling** van kinderen, op **respect voor de competenties** van kinderen en op het zorgen voor een **leuke vrije tijd**. We willen voor de ouders een **partner zijn in de zorg** voor de kinderen.

Ludens staat dichtbij de ouders en kinderen, werkt **wijkgericht**, levert maatwerk en speelt in op de ontwikkelingen in de leefomgeving, de buurt. Ludens is: kinderopvang in de buurt.

Ludens werkt **toekomst- en vraaggericht**. Voor de kinderen en hun ouders is het belangrijk dat er een zo consistent mogelijk, doorgaand aanbod van opvang, onderwijs en activiteiten is. Een aanbod dat toegankelijk is en waar de **ontmoeting** plaats kan vinden.

Kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, voorschoolse voorzieningen, opvang vóór, tussen en buiten schooltijd, in **samenwerking** met onderwijs en met vrijetijdsvoorzieningen, verenigingsleven, kunnen voor de kinderen en de ouders, naast het gezin en de familie een basis bieden voor een goede jeugd. Een integraal aanbod van voorzieningen, toegankelijk voor alle ouders en kinderen, biedt meerwaarde aan de maatschappij.

“It takes a village to raise a child”.

Visie

Goede kinderopvang kan iets toevoegen aan de kwaliteit van het leven van jonge kinderen en hun ouders. Goede kinderopvang levert ruime keuzemogelijkheden op voor buurtverbanden en vriendschappen van kinderen en ouders. Kinderopvang moet toegankelijk zijn voor allen, ingaan op de wensen van ouders en kinderen, laagdrempelig, en van hoge kwaliteit. De kinderopvang moet zijn ingebed in de maatschappelijke omgeving. Kinderopvang is een professionele, zelfstandige, zakelijke dienstverlening.

Kwaliteit

Ludens werkt volgens de Beleidsregels van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (inmiddels is de portefeuille Kinderopvang overgedragen aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) en volgens de richtlijnen van de CAO kinderopvang en de vereisten voor registratie van kindercentra, die regelmatig gecontroleerd worden door de GG en GD. Daarnaast werkt Ludens volgens het HKZ Kwaliteitssysteem (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector) en is HKZ-gecertificeerd.

De medewerkers

Op elke groep zijn dagelijks gekwalificeerde pedagogisch medewerkers aanwezig die veelal parttime werken.

De pedagogisch medewerkers hebben een gerichte opleiding op minimaal MBO-niveau zoals volgens de CAO Kinderopvang vereist is. Naast deze medewerkers beschikt Ludens over een pool met invallers. Wanneer wij geen invallers uit onze eigen pool kunnen inzetten, vragen we aan een uitzendbureau om invallers. Ook deze invallers voldoen aan de opleidingseisen zoals vermeld in de CAO Kinderopvang.

Opleiding van medewerkers

Al onze pedagogisch medewerkers zijn opgeleid op minimaal MBO-niveau, zij hebben een opleiding PW 3 of een andere vergelijkbare opleiding. In de CAO Kinderopvang is nauwkeurig vastgelegd welke opleidingen bevoegdheid geven voor de functies in de kinderopvang.

Onze pedagogisch medewerkers worden regelmatig bijgeschoold op allerlei gebieden, bijvoorbeeld bedrijfshulpverlening en Gordontrainingen over het communiceren met kinderen. Dit gebeurt door het volgen van interne trainingen verzorgd door onze eigen pedagogen of ingehuurde externe trainers. Daarnaast zijn er het hele jaar door landelijke workshops, seminars en congressen waar de pedagogisch medewerkers aan deel kunnen nemen. Voor alle medewerkers organiseert Ludens twee studiedagen in het jaar waarin thema's aan de orde komen die relevant zijn voor de gehele organisatie.

Leerlingen

Naast pedagogisch medewerkers kunnen er leerlingen op de groep werkzaam zijn. Wij vinden het belangrijk om te investeren in onze toekomstige collega's en hen een kans te geven ervaring in de praktijk op te doen. Er zijn twee mogelijkheden:

- leerlingen in het kader van de beroepsbegeleidende leerweg (de BBL-ers)
- leerlingen in het kader van de beroepsopleidende leerweg (de BOL-ers)

De BBL-ers hebben een leerarbeidsovereenkomst met Ludens afgesloten. Zij werken meestal minimaal 20 uur op de groep. Het aantal uren dat de leerling formatief op de groep werkt is conform de CAO en wordt mede bepaald door de professionele ontwikkeling die de leerling doormaakt. De beoordeling vindt twee keer per jaar plaats in een functioneringsgesprek waar de leerling, de praktijkopleider en de leidinggevende van de locatie aan deelnemen. De leidinggevende bepaalt de formatieve inzetbaarheid van de leerling aan de hand van deze functioneringsgesprekken.

De BOL-ler werkt niet op contractbasis maar ontvangt maandelijks een stagevergoeding. Deze leerling mag geen eindverantwoordelijkheid dragen en wordt dus niet formatief ingezet. Tevens kunnen er incidenteel leerlingen van andere opleidingen tijdelijk op de groep aanwezig zijn. Deze zogenaamde meeloop- of snuffelstages zijn veelal kortdurend en voor weinig uren per week.

Verklaring Omtrent het Gedrag

Alle medewerkers die met de kinderen werken zijn in het bezit van een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' (VOG). Deze wordt uitgegeven door de gemeente waar de medewerker woonachtig is.

Groepen en pedagogisch medewerkers

Bij Ludens werken we met horizontale en verticale groepen.

Horizontale groepen zijn groepen waarin kinderen van een bepaalde leeftijd bij elkaar zitten. In onze kinderdagverblijven hebben we babygroepen, dreumesgroepen en peutergroepen.

Verticale groepen zijn groepen waarin kinderen van 0-4 jaar bij elkaar in de groep zitten. In de buitenschoolse opvang werken we ook met horizontale en verticale groepen. In de informatie per kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang kunt u lezen hoe de leeftijdsverdeling is.

De verhouding van het aantal aanwezige pedagogisch medewerkers en het aantal aanwezige kinderen en de groeps grootte is conform de Beleidsregels van het Ministerie (zie ook <http://www.minocw.nl/documenten/Beleidsregels-kwaliteit-kinderopvang.pdf>) en de CAO Kinderopvang als volgt:

- 1 pedagogisch medewerker bij 4 kinderen in de leeftijd van 0 tot 1 jaar (groeps grootte maximaal 12 kinderen)
- 1 pedagogisch medewerker bij 5 kinderen in de leeftijd van 1 tot 2 jaar
- 1 pedagogisch medewerker bij 6 kinderen in de leeftijd van 2 tot 3 jaar
- 1 pedagogisch medewerker bij 8 kinderen in de leeftijd van 3 tot 4 jaar
- 1 pedagogisch medewerker bij 10 kinderen in de leeftijd van 4 tot 8 jaar
- 1 pedagogisch medewerker bij 15 kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar

Wennen

In de wenperiode kunnen de kinderen langzaam wennen aan de pedagogisch medewerkers, de groepsgenootjes, het dagritme, het programma etc. Voor de ouders geldt hetzelfde: zij raken bekend met alle gewoontes en gebruiken van het kinderdagverblijf en de buitenschoolse opvang. Het wenprotocol is verkrijgbaar op de locatie.

Wennen bij kinderdagverblijven

De wenperiode bij de kinderdagverblijven, voor kinderen voor wie kinderopvang nieuw is, duurt ongeveer 4 dagen. Tijdens het intakegesprek maken we afspraken over de wendagen. Tijdens de wenperiode is de opvang nog niet de gehele dag en dient er een ouder/verzorger oproepbaar te zijn.

Wennen bij buitenschoolse opvang

Voor de startdatum vindt er een intakegesprek plaats. De eerste dag gaat de ouder met het kind mee van school naar de locatie. Meer informatie over het wennen, kan gegeven worden door de pedagogisch medewerkers en leidinggevenden. In het wenprotocol leest u alles over deze periode.

Pedagogisch beleid

Ludens heeft een algemeen pedagogisch beleid opgesteld. We gaan uit van het kindbeeld van het unieke, competente kind. Wij zien kinderen als krachtig en creatief, met een eigen persoonlijkheid. We gaan uit van wat een kind allemaal is en kan, vol mogelijkheden, rijk aan capaciteiten. We zien kinderen als bouwers van hun eigen ontwikkeling en identiteit. We geven de kinderen zoveel mogelijk de mogelijkheden zelf de wereld te ontdekken op hun eigen manier en in hun eigen tempo. We kijken naar het kind dat voor ons staat.

Opvoedingsdoelen

Bij Ludens onderschrijven we de volgende opvoedingsdoelen:

- Het zorgen voor een gevoel van emotionele veiligheid.
- Het bieden van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke en sociale competenties.
- Het zorgen voor de overdracht van waarden en normen.

Pedagogisch plan per locatie

De verschillende kinderdagverblijven en buitenschoolse opvanglocaties werken binnen het algemeen pedagogisch beleid volgens een eigen pedagogisch plan. De stand van zaken van de ontwikkeling van het pedagogisch plan per locatie binnen het algemeen pedagogisch beleid verschilt. Per locatie kunnen er ook verschillen zijn die betrekking hebben op de pedagogische aanpak, de cultuur, de sfeer en bijvoorbeeld de huisregels.

Open-deuren

De meeste kinderdagverblijven werken aan het begin en het einde van de dag met 'open deuren'. Als de kinderen en hun ouders binnen komen, worden zij verwelkomd in een ontvangst-groepsruimte. Na een uurtje zijn de meeste kinderen gearriveerd en gaan zij naar hun eigen groepsruimte.

Op een aantal kinderdagverblijven gaan ook gedurende de dag de deuren van de groepsruimte regelmatig open en kunnen de kinderen kiezen tussen activiteiten, vrij spelen of buitenspelen. Aan het einde van de dag komen de kinderen weer samen in de ontvangst-groepsruimten.

Voedingsbeleid

Ludens heeft een algemeen voedingsbeleid gemaakt. Bij het formuleren van ons voedingsbeleid gaan we uit van de adviezen van het Voedingscentrum. Het Voedingscentrum wordt gefinancierd door de Nederlandse overheid om consumenten wetenschappelijk verantwoorde, eerlijke informatie te geven over gezonde en veilige voeding en voedselkwaliteit.

Kernpunten uit het algemene voedingsbeleid van Ludens zijn: we eten samen, met regelmaat en op voorspelbare momenten. We eten aan tafel en in een goede sfeer. De tafel ziet er uitnodigend uit. Kinderen eten van stevige borden, leren vanaf ongeveer 2 jaar hun eigen brood te smeren en worden gestimuleerd te variëren in hun broodbeleg. Deze aanpak past bij ons kindbeeld en opvoedingsdoel.

- Kinderen krijgen eten en drinken tegelijkertijd aangeboden.
- Kinderen worden niet gedwongen om te eten. We proberen ze wel te verleiden om te eten en nieuwe smaken te proberen.
- Wanneer kinderen weinig eten overleggen we met de ouders/verzorgers.
- Als kinderen de neiging hebben te veel te eten (ook hier hanteren we de richtlijnen van het Voedingscentrum), bespreken we dit met de ouders/verzorgers.

In onze voeding houden wij rekening met de culturele achtergrond van kinderen en met diëten en allergieën. Daarnaast letten wij op de hoeveelheid melkproducten (maximaal 2 keer per dag op de opvang), vetgehalte (kiezen voor minder vet broodbeleg) en suiker.

Het aantal eetmomenten per (hele) dag is maximaal vier. Baby's volgen uiteraard hun eigen voedingsritme met zonodig meer voedingsmomenten. Baby's krijgen flesvoeding of afgekolfde borstvoeding, afhankelijk van de wens van de ouders/verzorgers. Moeders die gedurende de opvangdag borstvoeding willen komen geven, zijn welkom.

Hygiëne en veiligheid

Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid

De GGD inspecteert en controleert de opvanglocaties op veiligheid en hygiëne. In de Wet Kinderopvang is vastgelegd dat elke locatie jaarlijks een Risico Inventarisatie op het gebied van veiligheid en gezondheid houdt en een verbeterplan maakt om de veiligheid en hygiëne te verbeteren. Bij de leidinggevende van de locatie kunt u inzage krijgen in deze documenten.

Het kwaliteitssysteem van Ludens voorziet in verschillende plannen, protocollen en instructies op het gebied van hygiëne en veiligheid. De medewerkers werken volgens vastgestelde richtlijnen, die betrekking hebben op ziekte en ongevallen, calamiteiten, brand en ontruiming, veiligheid bij slapen enz. Deze richtlijnen worden regelmatig geëvalueerd met de oudercommissie.

Meldcode kindermishandeling

Ludens heeft een 'Meldcode kindermishandeling'.

Bedrijfshulpverleners (BHV-ers)

Op elke locatie zijn dagelijks één of meer bedrijfshulpverleners aanwezig.

Veilig slapen

Voor baby's worden geen dekbedjes maar slaapzakken met daaroverheen een lakentje of dekentje gebruikt. De onderlakens zijn hoelakens. De baby's worden op hun rug of op hun zij te slapen gelegd. Als kinderen thuis anders gewend zijn, is er overleg met de ouders. Voor buikslapen of inbakeren moet schriftelijk toestemming worden gegeven door de ouders.

Warm weer

Ludens heeft een protocol opgesteld voor het werken met de kinderen tijdens langdurige en/of extreem warme dagen. Hierin staan instructies over buiten spelen, de temperatuur van de slaapruijtes en het drinken van extra water. Daarnaast werkt Ludens met een 'Protocol Zonbescherming' waarin staat hoe we er voor zorgen dat de huid van kinderen zo optimaal mogelijk beschermd wordt tegen te veel zon.

Calamiteiten

Alle kindercentra van Ludens werken met het 'Protocol Calamiteiten'.

Hierin zijn opgenomen:

- ongevallen
- stroomuitval, overstrooming, brand e.d.
- overvallers, indringers e.d.

Elke locatie heeft een ontruimingsplan. Aan de hand van dit plan worden regelmatig oefeningen gehouden.

Gezondheid en medische handelingen

Het kwaliteitssysteem van Ludens voorziet in verschillende plannen, protocollen en instructies op het gebied van hygiëne en gezondheid. De kindercentra worden op professionele wijze schoongemaakt en met het voedsel wordt gewerkt volgens vastgestelde richtlijnen van de 'Hygiëncode voor Kleine Instellingen in de Branches Jeugdzorg, Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening en Kinderopvang'. De hygiëncode is opgesteld in samenwerking tussen medewerkers van de MOgroep (brancheorganisatie voor Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, Jeugdzorg en Kinderopvang) externe deskundigen en vertegenwoordigers van de organisaties waarop deze van toepassing is.

Als er sprake is van medische handelingen, zijn die schriftelijk overeengekomen met de ouders/verzorgers en wordt gewerkt volgens de wettelijke richtlijnen die zijn vastgelegd in een werkinstructie conform de wet BIG (=Beroepen Individuele Gezondheidszorg). Op de meeste van onze kindercentra wordt Arnicazalf (in geval van kneuzing, verstuijing en/of een blauwe plek) en Calendula (bij snij- en schaafwonden) gebruikt.

Een ziek kind kan niet op het kindercentrum komen. Een kindercentrum kan niet de zorg bieden die een ziek kind nodig heeft. Een ziek kind laat merken dat het ziek is in gedrag, lichamelijke kenmerken en andere signalen. In het algemeen geldt dat een kind te ziek is om te komen als het laat merken dat het zich ziek voelt, veel huilt en extra zorg nodig heeft die niet geboden kan worden. De hoogte van eventuele koorts is hiervoor niet altijd maatgevend. Wij volgen de richtlijnen hieromtrent van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV, 2005), uitgegeven door de GGD.

Als het kind een infectieziekte heeft volgen wij tevens de richtlijnen van de LCHV op. Wanneer een kind ziek wordt tijdens de opvang, worden de ouders/verzorgers gebeld voor overleg of met de vraag of ze hun kind komen ophalen. Ludens heeft hiervoor een 'Protocol Ziekte' opgesteld.

Als er een ongeval gebeurt, handelt de pedagogisch medewerker door met het kind naar de dokter dan wel het ziekenhuis te gaan. Zij belt een ambulance. Bij kleinere ongelukken vervoert zij het kind zelf of ze belt een taxi. De collega pedagogisch medewerker blijft bij de groep. De ouders/verzorgers worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd. Wanneer mogelijk gebeurt dat voordat er gehandeld wordt, om te overleggen.

Ouderbetrokkenheid en communicatie

Oudercommissie

Ludens vindt ouderbetrokkenheid belangrijk. Ludens streeft er naar dat elke locatie een oudercommissie heeft. In de Wet Kinderopvang is vastgelegd over welke onderwerpen de oudercommissie adviesrecht heeft. Het gaat om de volgende onderwerpen:

1. uitvoering kwaliteitsbeleid, betreffende het aantal kinderen per leidster, groepsgrootte, opleidingseisen beroepskrachten en inzetbaarheid van beroepskrachten in opleiding
2. pedagogisch beleidsplan
3. voedingsaangelegenheden
4. risico inventarisaties veiligheid en gezondheid
5. openingstijden
6. vaststelling of wijziging van een klachtenregeling en het aanwijzen van de leden van de klachtencommissie
7. wijziging van de prijs

Ludens heeft daarnaast een *centrale oudercommissie*, met als functie de directie en het management te adviseren op de vastgelegde onderwerpen, voor zover die het centrale organisatiebeleid betreffen, voor alle vormen van kinderopvang. Daarnaast heeft een centrale oudercommissie een klankbordfunctie voor de directie en het management en niet te vergeten ook voor de lokale oudercommissies.

De centrale oudercommissie is t.a.v. de advisering over de eerste 6 vastgelegde onderwerpen door de lokale oudercommissies gemandateerd, voor zover het centraal beleid betreft. Voor de advisering over de wijzigingen in de prijs (punt 7) is de centrale oudercommissie niet gemandateerd. De lokale oudercommissies en de centrale oudercommissie werken op basis van een reglement. De reglementen volgen het model dat is ontworpen door de belangenvereniging voor ouders, BOinK, en de werkgeversorganisaties.

Als u belangstelling hebt voor deelname aan een lokale oudercommissie, dan kunt u contact opnemen met de leidinggevende van uw vestiging. Voor deelname aan de centrale oudercommissie kunt u terecht bij het secretariaat van Ludens.

Communicatie met ouders

Op elke locatie worden jaarlijks bijeenkomsten voor ouders/verzorgers georganiseerd zoals ouderavonden en feestjes. We houden ouders/verzorgers regelmatig op de hoogte van het "welbevinden van de kinderen" en van het reilen en zeilen van de opvang. We doen dit door:

- De 'Ludens Post', een centrale nieuwsbrief voor ouders die twee keer per jaar verschijnt.
- 'Ludens bericht van...', een nieuwsbrief van het cluster waartoe de locatie behoort. Deze verschijnt zes keer per jaar.
- Nieuwsflitsen van de locatie. Deze worden verspreid als er nieuws te melden is dat niet kan wachten op de volgende 'Ludens bericht van...'
- een 10-minuten-gesprek (eens per jaar) naar aanleiding van de observatie 'Welbevinden'.

Klanttevredenheidsonderzoek en exit-formulier

Omdat Ludens steeds verbeteringen nastreeft in de kwaliteit van de diensten en activiteiten houden we regelmatig klanttevredenheidsmetingen. Daarnaast vragen wij, als een kind één van onze centra verlaat, aan de ouders/verzorgers om een exit-formulier in te vullen.

Privacy en anti-discriminatiecode

Privacy

De medewerkers van het kindercentrum zijn vanuit hun functie verplicht tot geheimhouding van alle informatie die zij beroepshalve opdoen. Dit houdt in dat de medewerkers geen informatie over de kinderen zullen verstrekken aan andere mensen dan de ouders of de verzorgers van het desbetreffende kind zelf. Alle gegevens van u en uw kind(eren) worden bij ons conform de Wet op Persoonsregistratie behandeld. Een privacyreglement, zoals dat binnen Ludens gehanteerd wordt, is op verzoek te verkrijgen op het kantoor van het kinderdagverblijf of de buitenschoolse opvang.

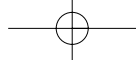
Anti-discriminatiecode

Ludens tolereert geen discriminatie op grond van etniciteit, sekse, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap en/of levensbeschouwing. Als een medewerker vermoedt dat er sprake is van discriminatie van klanten, collega's of zichzelf dan meldt hij/zij dat aan de leidinggevende. Zowel de leidinggevende als de pedagogisch medewerker is bevoegd om personen die zich discriminerend uitlaten, uit het kindercentrum te (laten) verwijderen. Mocht u van mening zijn dat u wordt gediscrimineerd, dan kunt u dat melden bij de pedagogisch medewerker of de leidinggevende van het kindercentrum. Uw melding wordt dan als een klacht behandeld en onderzocht.

Uitstapjes

Soms maken we er vanuit een kinderdagverblijf of buitenschoolse opvang uitstapjes. Of ondernemen we een andere activiteit. Meestal delen we vooraf mee om wat voor uitstapje het gaat en op welke datum het uitje plaatsvindt. Bij plaatsing van uw kind vragen wij u om een toestemmingsformulier te ondertekenen. Voor uitstapjes waarbij gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer, vragen we minimaal één week van tevoren apart schriftelijk om toestemming. In principe is tijdens de uitstapjes de wettelijke beroepskracht-kind-ratio van kracht. Afhankelijk van het soort uitstapje en de kinderen schat de leidinggevende in hoeveel kinderen per medewerker mee gaan en hoeveel extra begeleiders er nodig zijn.

Informatie & plaatsing
Abstederdijk 303 | 3582 BK Utrecht
tel. 030 256 70 70 | fax 030 256 70 71
ip@ludens.nl | www.ludens.nl

